

OBSERVEUM
museum & sterrenwacht Burgum

2023

Jaarverslag

M.P. van der Veen - Beheerder
Stichting Observeum
Museum & Sterrenwacht Burgum

Inleiding: Jaarverslag 2023

Een bewogen jaar waarin Observeum helaas het slachtoffer werd van een brutale inbraak via het dak in de grote vitrine achterin het gebouw. Hierbij zijn enkele gouden oorijzers en een gouden ketting buitgemaakt. De dieven was het specifiek om gouden objecten te doen. Observeum heeft de schadeafhandeling, ook naar de bruikleengevers, verder correct en naar tevredenheid van alle partijen af weten te handelen, voor zover dat in een dergelijke situatie mogelijk is. Het historische verlies voor Burgum is overigens groot, als mogelijk bekend betrof het de enige Burgumer gouden oorijzers die zich in een museumcollectie bevonden.

Daarnaast kroop het Observeum dit jaar tweemaal in de rol van stembureau. Ook werd er onderzoek naar het verduurzamen van het gebouw middels het KlimOp traject van de provincie gedaan, de eerste besparingsmaatregelen zijn effectief gebleken en de eerste subsidie is inmiddels binnengehaald. Er was een wisseling van de wacht binnen de PR, en gelukkig vond de oudere bezoeker de weg naar het museum weer terug na de voorgaande Corona-jaren. Bovendien won de werkgroep Dorpsgidsen, welke de historische Doarpskuiers organiseren de Trochsettersprijs van de Vereniging voor Dorpsbelangen van Burgum met een vrij te besteden geldbedrag van €500,- waarvoor headsets en hesjes ten behoeve van de Dorpsgidsenwerkgroep zijn aangeschaft.

Er waren diverse evenementen waaronder een zinderend warme Middeleeuwse Dag en een verrassende MuseumnachtFRL en succesvolle edities van 'Help Pake en Beppe de Vakantie door' en de 'Landelijke Sterrenkijkdagen'.

Het bezoekersaantal vertoonde een flinke stijging, maar bleef helaas in de laatste drie maanden wat achter. Een van de oorzaken zal het tegenvallende weer zijn geweest waardoor er minder sterren te zien waren, en ook de activiteitenkalender was door diverse oorzaken wat minder gevuld dan normaal.

Inhoudsopgave

Inleiding: Jaarverslag 2023.....	1
1. PR en communicatie	2
2. Exposities.....	2
Ruurd útfanhûs	2
Spirit of the Rainbow.....	2
3. Activiteiten en evenementen.....	2
Evenementen.....	2
4. Educatie	3
5. Collectieregistratie	3
6. Museumaanwinsten.....	3
7. Vrijwilligersbeleid	3
8. Vertrouwenspersonen	3
9. Werkgroepen.....	4
10. Samenstelling bestuur	4
11. Beheer.....	5

1. PR en communicatie

De grootste gebeurtenis op het gebied van de PR was wel de opvolging van onze oude PR-coördinator. Tones Meijer legde na bijna 6 jaar trouwe dienst als PR-coördinator zijn taken neer. Zijn functie is in december overgenomen door Willem Helfrich, welke half december vrijwilliger is geworden. Hij neemt de laatste weken van 2023 om zich voor te bereiden op zijn nieuwe taak.

In 2023 is er met name op het gebied van Social Media flink aan de weg getimmerd. Tevens is er flink vergaderd en gediscussieerd over de toekomst van het Observeum en de rol die de PR daarin kan of moet vervullen.

Waardering is er ook voor al die vrijwilligers die als schrijvers de Horizon / Nieuwsbrief elke keer weer vullen. Met interessante artikelen over voorwerpen in of buiten het museum, nieuwsfeiten over de sterrenhemel en sterrenwacht, alsmede regio historie.

2. Exposities

Er waren in 2023 in Observeum Burgum twee grote wisselexposities in de wissel-expositieruimte te bezoeken:

Ruurd útfanhûs

Het Ruurd Wiersma huisje in Birdaard wordt verbouwd en energiezuiniger gemaakt. Ruurd Wiersma's collectie heeft tijdelijk onderdak gekregen in het Observeum. Uit de collectie is de tentoonstelling Ruurd útfanhûs samengesteld. Schilderijen, vazen, kolenkitten en schoenen geven een beeld van Ruurd Wiersma zijn werk. Bezoekers vinden het leuk het werk in een andere setting te zien hangen.

Spirit of the Rainbow

Jan van der Meulen (1935) is geboren en getogen in Burgum. Hij beschouwt zichzelf als autodidact kunstenaar. Hij ontwikkelde zich als kunstschilder en beeldend kunstenaar. Kleurrijke schilderijen en ruimtelijke objecten worden afgewisseld met werken vol emotie die het hart van bezoekers en kunstminnaars zeker zullen raken. De expositie dankt haar naam aan het prominent aanwezige, kleurrijke vliegtuig middenin de expositieruimte. Het kunstwerk is opgedragen "aan alle mensen die zo'n groot verdriet als vermissing hebben meegemaakt. En als slagroom op de taart aan personen met een andere geaardheid als wij, maar die niet anders zijn".

3. Activiteiten en evenementen

Evenementen

De *Sterrenkijkdagen* vonden dit jaar plaats in het weekend voorafgaand aan "*Help Pake en Beppe de Vakantie door*". Deze evenementen vielen dus dit jaar samen met flinke bezoekersaantallen tot gevolg. Daarnaast is de museumweek in april dit jaar opvallend goed bezocht. Ook oogstten de dorpsgidsen van de Kuiergroep veel lof met de Befrijdingskuier.

De Middeleeuwse dag was gezellig en ontving veel lof van zowel standhouders als bezoekers, echter door zeer grote hitte bleef het bezoekersaantal aan de lage kant. Tijdens de landelijke zonnekijkdag liet diezelfde zon ons echter in de steek.

De Museumnacht FRL is ook dit jaar weer goed bezocht. Hoewel er minder bezoekers waren dan de voorgaande editie, bleek Observeum juist opvallend goed te scoren met

bezoekersaantallen ten opzichte van andere deelnemers buiten de stad. Ook hier vonden externe deelnemers het weer erg leuk.

Het Weekend van de Wetenschap viel in 2023 tegen, dit zal vooral ook veroorzaakt zijn door het slechte weer in dat weekend, waardoor er weinig sterren te zien waren.

De Coole Kidsnacht van de Museumfederatie Fryslân werd redelijk bezocht. De daaropvolgende Museum Kidsweek van de Museumvereniging werd boven verwachting goed bezocht. De Nacht van de Nacht is matig bezocht als gevolg van een tegenvallende weersverwachting. Tot genoegen van de aanwezige bezoekers viel het echter toch mee, en kon men alsnog genieten van de sterrenhemel.

4. Educatie

Wij mochten in 2023 19 schoolgroepen ontvangen. Het betrof vooral basisschoolgroepen, hoofdzakelijk voor de diverse lesprogramma's van de sterrenwacht en het provinciaal Archeologisch Steunpunt, onze Mesolithicum expositie.

5. Collectieregistratie

Eind 2023 heeft de gemeente een subsidie verstrekt voor het aanstellen van een registrar om de collectieregistratie. Observeum heeft gesprekken afgerond en in de persoon van Marieke Langhout een nieuwe medewerker gevonden voor 0,2 fte. Zij start per 1 januari 2024.

6. Museumaanwinsten

Eind 2021 is er een aankondiging binnengekomen van een nalatenschap van de heer K.R. Henstra (medeoprichter streekmuseum). Het nalatenschap is in 2023 daadwerkelijk binnen gekomen en verwerkt. Een deel hiervan is opgenomen in de collectie.

Dit jaar is het museum in maart een aantal Burgumer gouden oorijzers en een bootjesketting verloren aan een inbraak. Hier zijn een aantal beveiligingsmaatregelen uit voort gekomen, waaronder camera-beveiliging.

7. Vrijwilligersbeleid

Enkele vrijwilligers komen niet langer langs. Gelukkig hebben anderen zich aangemeld. Enkele dringende vacatures zijn: Penningmeester, Secretaris en Vrijwilligers-coördinator.

8. Vertrouwenspersonen

Observeum Burgum heeft in 2023 gewerkt aan een solide constructie van vertrouwenspersonen. Bestuurslid Sjaak Beek is de interne vertrouwenspersoon. Pier Boonstra is de externe vertrouwenspersoon, buiten zijn functie als vertrouwenspersoon vervult hij verder geen enkele andere rol. Daarnaast is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de vertrouwenspersonen van de landelijke Museumvereniging. Hiermee heeft Observeum een gedegen basis gelegd om vertrouwenskwesaties af te kunnen handelen.

In 2023 is eenmaal een beroep gedaan op een vertrouwenspersoon. Er hoefden geen verdere acties ondernomen te worden.

9. Werkgroepen

Werkgroepen zoals zij eind 2023 waren.

1. Activiteiten/Exposities (Henk Plantinga) Ant Wiersma Melvin van der Veen Bart Schiphuis + deskundige van desbetreffende expositie Geert Leistra (activiteiten)	2. Deelconservatoren (...) Ant Wiersma Melvin van der Veen Jacqueline Fournier Bernard Boersma Rienk van der Berg
3. Systeembeheer/ Website (...) Lammert Slofstra Erik Koster Jon Abma (webmaster)	4. Public Relations (Taeke Doevendans) Willem Helfrich (sinds december 2023) Tones Meijer (tot december 2023) Hans Molema Bernard Boersma Erik Koster
5. Waarnemen & Astrofotografie (Henk Rinsma) Bernard Boersma Hans Molema	6. Beheerders (Rommert Dijk) Melvin van der Veen Anne Toonstra Bart Schiphuis Bernard Boersma Erik Koster Ant Wiersma
7. Steentijdwerkgroep Friesland (Emil van Boekel) Tjeerd de Jong Evert Kramer	8. Gidsen (Sjaak Beek) Ant Wiersma Henk de Jong Nynke Messham

10. Samenstelling bestuur

Het bestuur zag er eind 2023 als volgt uit. Het bestuur nam na liefst 9 jaar afscheid van Penningmeester Gerrit de Boer, hij zal voorlopig verbonden blijven als extern administrateur. Observeum is hem grote dank verschuldigd en is er zeer content mee dat hij de huidige functie nog wil bekleden. Ep Willems nam enige tijd de functie Secretaris van Taeke Doevendans over. Eind 2023 trad hij weer af.

Rommert Dijk <i>Voorzitter</i> Nevenfuncties: bestuurslid Stichting Culturele Commissie de Pleats, secretaris Interkerkelijk Mannenkoor Burgum, secretaris ôfdieling FNP T-diel	Taeke Doevendans <i>Interim Secretaris</i> Nevenfuncties: Lid Taakgroep Eredienst PG Burgum, Oud Papier Aktie (OPA) PG Burgum
Sjaak Beek <i>Interim Penningmeester</i> Nevenfuncties: lid wg OpenKerk (pg burgum), lid wg Tsjerkepaad Burgum (pg Burgum), wijkhoofd Amnesty International Burgum.	Emil van Boekel <i>Stientiid Wurkgroep Fryslân</i> Nevenfuncties: -geen-
Henk Plantinga <i>Educatie</i> Nevenfuncties: lid MOT ploeg tennis- vereniging De Leechkamp	Henk Rinsma <i>Sterrenwacht</i> Nevenfuncties: -geen-

Ep Willems
Secretaris (tot december 2023)
Nevenfuncties: dirigent koren en muziek
ensemble, initiator Eet je mee, PG Burgum

11. Beheer

Onder verantwoordelijkheid van het bestuur heeft de stichting een beheerder in dienst, Melvin van der Veen. Hij wordt bijgestaan door een aantal vrijwillige beheerders die zijn taken overnemen wanneer hij niet aanwezig is.

Burgum, 10 april 2024

Bijlagen:

- Bezoekersregistratie 2023
- Financieel jaarverslag 2023